

รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการไปทำงานในตะวันออกกลางและสิงคโปร์ หมายถึง เงินทั้งหมดที่คาดว่าจะได้จากการเดินทางไปทำงาน 1 ครั้ง โดยรวมเงินเดือนหรือค่าจ้าง ค่าล่วงเวลา โบนัสประจำปี และเงินได้พิเศษรูปอื่น ๆ แต่ไม่รวมสวัสดิการที่นายจ้างจ่ายให้

รายได้ประกอบด้วย

1. เงินเดือนหรือค่าจ้าง

ค่าจ้าง หมายถึง เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และหมายความรวมถึง เงินหรือเงินและสิ่งของที่จ่ายให้ในวันหยุด ซึ่งลูกจ้างไม่ได้ทำงาน และวันลาด้วย ทั้งนี้ไม่ว่าจะกำหนด จำนวน หรือจ่ายเป็นการตอบแทนในวิธีอย่างไร และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร¹

กรมแรงงานได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำหรืออัตราค่าจ้างมาตรฐานสำหรับการจ้างคนงานไทยไปทำงานในต่างประเทศโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1.1 ประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต เยเมน สหรัฐอาหรับเอมิเรต บาห์เรน จอร์แดน ซีเรีย เลบานอน อียิปต์

-แรงงานทั่วไปด้านก่อสร้าง	145	เหรียญสหรัฐต่อเดือน
-ด้านอื่น ๆ	115	เหรียญสหรัฐต่อเดือน
-ช่างฝีมือ	230	เหรียญสหรัฐต่อเดือน
-พนักงานเครื่องมือหนัก	285	เหรียญสหรัฐต่อเดือน
-ตำแหน่งอื่น ๆ โดยเฉพาะตำแหน่งระดับสูง ตั้งแต่ช่างเทคนิคขึ้นไป		ไม่

กำหนดค่าจ้างแน่นอน ขึ้นอยู่กับการต่อรองกับนายจ้าง

1.2 ประเทศอิรัก อิหร่าน มีอัตราค่าจ้างสูงกว่าประเทศซาอุดีอาระเบีย ไม่น้อยกว่า 15%

¹มหาดไทย, กระทรวง, กรมแรงงาน, การบริหารแรงงานปีงบประมาณ 2529

1.3 ประเทศลิเบีย มีอัตราค่าจ้างสูงกว่าประเทศซาอุดีอาระเบียไม่น้อยกว่า 20%

1.4 ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน

-แรงงานทั่วไปด้านก่อสร้าง วันละ 16 เหรียญสิงคโปร์/มาเลเซีย/บรูไน

-ด้านเกษตร วันละ 15 เหรียญสิงคโปร์/มาเลเซีย/บรูไน

-ด้านอื่น วันละ 14 เหรียญสิงคโปร์/มาเลเซีย/บรูไน

-ช่างฝีมือ วันละ 22 เหรียญสิงคโปร์/มาเลเซีย/บรูไน²

สำหรับคนงานไทยที่เดินทางไปทำงานในต่างประเทศควรจะได้รับค่าจ้างสูงกว่าหรือเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เพราะอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นอัตราค่าจ้างที่ได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการค่าจ้าง ประกอบด้วยบุคคล 3 ฝ่ายคือ นายจ้าง ลูกจ้างและรัฐบาล ทำหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐบาลเพื่อกำหนดเป็นนโยบายค่าจ้างของประเทศ และกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งลูกจ้างคนเดียวควรจะได้รับ ทั้งนี้เพื่อความคุ้มครองแก่ผู้ใช้แรงงานให้ได้รับค่าจ้างหรือผลตอบแทนเพียงพอและดำรงชีพอยู่ได้ตามสมควร

2. ค่าล่วงเวลา ค่าทำงานในวันหยุด ได้แก่ ค่าจ้างที่นายจ้างให้แก่ลูกจ้างเป็นผลตอบแทนจากการที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานนอกเหนือเวลาทำงานปกติหรือในวันหยุด นายจ้างต้องจ่ายค่าล่วงเวลาหรือค่าทำงานในวันหยุดตามกฎหมายแรงงานของประเทศที่คนงานไปทำงาน ซึ่งตามกฎหมายจะจ่ายในอัตรา 1.5 เท่าของค่าจ้างปกติ เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

3. โบนัส ได้แก่ เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างนอกเหนือจากเงินเดือนหรือค่าจ้าง ค่าล่วงเวลาและค่าทำงานในวันหยุด

4. เงินได้พิเศษรูปอื่น ๆ ได้แก่ เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างนอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น

สวัสดิการประกอบด้วย

1. ที่พัก นายจ้างต้องจัดที่พักให้แก่ลูกจ้างโดยไม่คิดมูลค่าและไม่หักค่าใช้จ่ายใด ๆ จากลูกจ้าง

2. ค่าอาหาร นายจ้างชาวต่างประเทศต้องจัดอาหารให้ลูกจ้างวันละ 3 มื้อ โดยไม่คิดมูลค่า และไม่หักค่าใช้จ่ายใด ๆ จากลูกจ้าง กรณีไม่จัดอาหารให้ นายจ้างต้องจ่ายเป็น

²มหาดไทย, กระทรวง, กรมแรงงาน, สำนักงานบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ, แรงงานไทยในต่างประเทศ 2529.

เงินไม่น้อยกว่าเดือนละ 50 เหรียญสหรัฐ สำหรับคนงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และบรูไน นายจ้างอาจไม่จัดอาหารให้ลูกจ้างก็ได้ วันแต่เป็นวันที่ฝนตก หรือสภาวะธรรมชาติไม่เอื้ออำนวย ทำให้ไม่สามารถทำงานได้ นายจ้างจะต้องจ่ายค่าอาหาร หรือจัดอาหารให้ลูกจ้างเพื่อให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้

3. การพักผ่อนประจำปี สัญญาจ้างต้องระบุวันหยุดพักผ่อนประจำปีของลูกจ้างไว้ใน สัญญาจ้าง จำนวนวันหยุดเป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่ลูกจ้างไปทำงาน ทั้งนี้ นายจ้างต้อง จ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้าง ที่ลาหยุดประจำปีด้วย

5. ค่าเดินทาง ค่าเดินทางจากประเทศไปยังประเทศที่ทำงาน โดยปกติ นายจ้าง ต้องเป็นผู้ออกให้ ทั้งนี้ วันแต่ลูกจ้างตกลงจะเป็นผู้ออก สำหรับค่าเดินทางเที่ยวกลับ นายจ้าง ต้องออกให้ สำหรับค่าเดินทางระหว่างที่พักกับที่ทำงาน กรณีที่ที่พักของคนงานกับที่ทำงานไม่ได้ อยู่ทีเดียวกัน นายจ้างต้องออกค่าใช้จ่ายให้แก่ลูกจ้าง

6. การรักษาพยาบาล นายจ้างต้องจัดการรักษาพยาบาลให้แก่ลูกจ้างในที่ทำงาน หรือที่ทำการของบริษัท หรือจัดส่งลูกจ้างไปรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลโดยนายจ้างเป็น ผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด

กรมแรงงานได้กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยจำแนกเป็นอาชีพและตำแหน่งให้เห็นเด่น ชัดขึ้นสำหรับคนงานไทยในประเทศตะวันออกกลางและประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นอัตราค่าจ้างสุทธิ (NET WAGE) ไม่รวมค่าที่พัก ค่าอาหาร ภาษี รายได้และค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการหรือบริการ อื่น ๆ ให้แก่ลูกจ้าง คนงาน และคิดจากอัตรากาการทำงาน 8 ชั่วโมงต่อ 1 วัน เดือนละ 26 วัน และอัตราค่าจ้างในประเทศสิงคโปร์ มาเลเซียและบรูไนคิดจากอัตรา 75% ของอัตราค่าจ้าง ในตะวันออกกลาง ผู้เขียนได้นำอัตราค่าจ้างดังกล่าวมาจัดเป็นหมวดได้ 4 หมวดเพื่อประโยชน์ ในการวิจัยต่อไป ดังนี้คือ

1. หมวดก่อสร้าง
2. หมวดอุตสาหกรรมการผลิต
3. หมวดภัตตาคารและโรงแรม
4. หมวดบริการและอื่น ๆ

เมื่อพิจารณาหมวดหมู่เรียบร้อยแล้วก็จะมาพิจารณาถึงการจัดกลุ่มแรงงานในแต่ละหมวด
ซึ่งจัดกลุ่มได้ 4 กลุ่มดังนี้คือ

1. กลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ
2. กลุ่มแรงงานกึ่งฝีมือ
3. กลุ่มแรงงานฝีมือ
4. กลุ่มแรงงานที่ใช้ความรู้และเทคนิคสูง

ซึ่งจะแสดงอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามอาชีพและตำแหน่งดังนี้

1. หมวดก่อสร้าง แบ่งได้ 4 กลุ่มคือ

1.1 แรงงานไร้ฝีมือ ได้แก่ กรรมกร คนงานหน่วยสำรวจ มีรายได้เดือนละ
180-250 เหรียญสหรัฐ

1.2 แรงงานกึ่งฝีมือ ได้แก่ ผู้ช่วยช่างไม้ก่อสร้าง ผู้ช่วยช่างปูน ผู้ช่วยช่าง
เหล็ก หัวหน้ากลุ่มกรรมกร ผู้ช่วยช่างติดตั้งลิฟท์ บันไดเลื่อน ผู้ช่วยช่างสำรวจ มีรายได้เดือน
ละ 260-300 เหรียญสหรัฐ

1.3 แรงงานฝีมือ ได้แก่ ช่างไม้ก่อสร้าง คนงานบดอัดผิวดิน ช่างติดตั้ง
กรอบประตูและหน้าต่างอลูมิเนียม ช่างเหล็ก ช่างติดตั้งกระจกประตู หน้าต่าง ช่างปูน ช่าง
สีอาคาร ช่างท่อประปา-งานก่อสร้าง พนักงานตรวจสอบระดับดิน พนักงานตรวจสอบและบันทึก
ปริมาณดิน ช่างไฟฟ้าแรงต่ำประจำอาคาร พนักงานขับรถบด พนักงานขับรถเท้าย (คัมพ์)
พนักงานขับรถขนาดใหญ่ พนักงานขับรถผสมปูน ช่างวางท่อ พนักงานขับรถขุด พนักงานขับรถ
ปั้นจั่น พนักงานขับรถแทรกเตอร์ พนักงานขับรถตัก พนักงานขับรถยกขนาดใหญ่ พนักงานขับรถ
วางท่อ ช่างติดตั้ง ซ่อมลิฟท์ บันไดเลื่อน มีรายได้เดือนละ 300-400 เหรียญสหรัฐ

1.4 แรงงานที่ใช้ความรู้และเทคนิคสูง ได้แก่ ช่างสำรวจ ช่างปฏิบัติการ
ทดลองกำลังดิน ช่างไฟฟ้าแรงสูง พนักงานเครื่องปั้นจั่นชนิดทอสูงก่อสร้างอาคาร หัวหน้าคนงาน
หัวหน้าผู้ควบคุมงาน มีรายได้เดือนละ 475-550 เหรียญสหรัฐ

2. หมวดอุตสาหกรรมการผลิต

2.1 แรงงานไร้ฝีมือ ได้แก่ คนงานหรือกรรมกร พนักงานรับใช้สำนักงาน มี
รายได้เดือนละ 180-235 เหรียญสหรัฐ

2.2 แรงงานกึ่งฝีมือ ได้แก่ ผู้ช่วยช่างเหล็ก พนักงานหล่อสิ้นเครื่องจักร ช่างซ่อมยางรถยนต์ พนักงานอัดคัต/หล่อสิ้น พนักงานซักรีด คนงานเจาะหิน เจ้าหน้าที่ประจำห้องทดลอง ผู้ช่วยพนักงานทำขนมปัง ชนมอบ พนักงานบรรจุหีบห่อ ช่างสีรถ พนักงานคุมเครื่องสูบน้ำ พนักงานขับรถส่วนตัว พนักงานขับรถขนาดเล็ก ช่างซ่อมแบตเตอรี่ ช่างตีเหล็ก ช่างไม้ ประกอบเฟอร์นิเจอร์ ช่างเย็บหนัง พนักงานขับรถยก ช่างคัดเลือด ช่างเย็บติดตั้งผ้าม่าน พนักงานทำขนมปัง ชนมอบ และอื่น ๆ พนักงานควบคุมห้องน้ำ ช่างกลึง ช่างเชื่อม ช่างซ่อมตัวถังรถยนต์ ช่างซ่อมเครื่องกลเบา ช่างแอร์ ช่างเครื่องยนต์เบา ช่างแท่นพิมพ์ ช่างต่อวางสายโทรศัพท์ ช่างโทรศัพท์ ช่างเจาะบ่อ เจาะหลุม และผู้ทำงานเกี่ยวข้องกัน พนักงานซ่อมเครื่องโสตทัศนอุปกรณ์ เสมียนฝ่ายจัดซื้อ ช่างไม้เฟอร์นิเจอร์ พนักงานคุมเครื่องผสมยางและเทยางแอสฟัลต์ พนักงานวางสายเคเบิล สื่อสาร มีรายได้เดือนละ 260-420 เหรียญสหรัฐ

2.3 แรงงานฝีมือ ได้แก่ ผู้ตรวจความปลอดภัยในการทำงาน ช่างไฟฟ้า ประจำโรงงาน หัวหน้ากลุ่มเฉพาะงาน ช่างเทคนิคประจำห้องทดลอง พนักงานเก็บเงิน พนักงานจ่ายรถ พนักงาน/คนงานเจาะระเบิดเหมืองหิน ผู้ช่วยช่างเชื่อมเอกซเรย์ พนักงานคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ควบคุมคุณภาพ ผู้ชำนาญการควบคุมเอกสาร เลขานุการ พนักงานการออกและรับของ พนักงานจ่ายเครื่องมือและอุปกรณ์ มีรายได้เดือนละ 450-490 เหรียญสหรัฐ

2.4 แรงงานที่ใช้ความรู้และเทคนิคสูง ได้แก่ ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ชำนาญการดูแลรักษาอุปกรณ์ พนักงานประมวลการ เจ้าหน้าที่จัดซื้อ หัวหน้างานทั่วไป มีรายได้เดือนละ 500-800 เหรียญสหรัฐ

3. หมวดภัตตาคารและโรงแรม

3.1 แรงงานไร้ฝีมือ ได้แก่ พนักงานรับใช้โรงแรม พนักงานเสิร์ฟ หัวหน้าพนักงานเสิร์ฟ พนักงานซักรีด มีรายได้เดือนละ 170-280 เหรียญสหรัฐ

3.2 แรงงานกึ่งฝีมือ ได้แก่ ผู้ช่วยปรุงอาหารนานาชาติ ผู้ปรุงอาหารไทย บาร์เทนเดอร์ มีรายได้เดือนละ 280-360 เหรียญสหรัฐ

3.3 แรงงานฝีมือ ได้แก่ ผู้ปรุงอาหาร พนักงานติดค้อ หัวหน้าคนครัว มีรายได้เดือนละ 460-600 เหรียญสหรัฐ

3.4 แรงงานที่ใช้ความรู้และเทคนิคสูง (ไม่ได้กำหนดไว้)

4. หมวดบริการและอื่น ๆ

4.1 แรงงานไร้ฝีมือ ได้แก่ พนักงานรับใช้ประจำบ้าน งานบ้าน แม่บ้าน คนสวน คนงานเกษตร พนักงานขายของหน้าร้าน พนักงานประจำสถานีน้ำมัน กลาสี ลูกเรือ มีรายได้เดือนละ 170-290 เหรียญสหรัฐ

4.2 แรงงานกึ่งฝีมือ ได้แก่ พนักงานขับรถโดยสาร ช่างต่อสายสลิงและผูก ยก พนักงานดับเพลิง ผู้ช่วยทันตแพทย์ ผู้ช่วยพยาบาล มีรายได้เดือนละ 350-375 เหรียญสหรัฐ

4.3 แรงงานระดับฝีมือ ได้แก่ พยาบาล ช่างถ่ายภาพ ช่างเขียนแบบ ช่างแอร์ ล่าม/พนักงานแปล ช่างเทคนิค-ค่านเอกซเรย์ พนักงานควบคุมไฟสนามบิน ผู้ติดตั้งและซ่อมเสื่ออากาศยานสื่อสาร ช่างติดตั้งอุปกรณ์วิทยุ มีรายได้เดือนละ 425-490 เหรียญสหรัฐ

4.3 แรงงานที่ใช้ความรู้และเทคนิคสูง ได้แก่ ช่างเชื่อม-เอกซเรย์ ช่างเทคนิคด้านทันตกรรม ช่างเทคนิคการแพทย์ ผู้ช่วยงานธุรการสื่อสาร ช่างซ่อมเครื่องบิน สัตวแพทย์ ทันตแพทย์ แพทย์ มีรายได้เดือนละ 540-1,400 เหรียญสหรัฐ

ผลจากการสำรวจ

ผลจากการสำรวจรายได้ของแรงงานไทยจำนวน 412 ราย ที่เดินทางไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อิรักและสิงคโปร์ สํารวจระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2530 ถึงวันที่ 29 เมษายน 2531 มีดังนี้

ตารางที่ 10 ประเภทของรายได้ของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อิรัก และสิงคโปร์

ประเภทของรายได้	จำนวนคนแยกตามประเทศ					ร้อยละ
	ซาอุดี- อาระเบีย	คูเวต	อิรัก	สิงคโปร์	รวม	
ก. เงินเดือนอย่างเดียว	27	2	0	3	32	8
ข. เงินเดือนและที่พัก	20	10	0	38	68	17
ค. เงินเดือน ที่พัก และอาหาร	131	21	6	0	158	38
ง. เงินเดือน ที่พัก อาหาร และสวัสดิการ	114	28	6	0	148	36
จ. อื่น ๆ โบนัส	6	0	0	0	6	1
รวม	298	61	12	41	412	100

จากตารางที่ 10 พบว่าร้อยละ 74 ของจำนวนตัวอย่าง 412 ชุด ประเภทของรายได้ของแรงงานไทยจะเป็นรายได้ที่ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พัก และอาหาร และเมื่อพิจารณาประเภทของเงินได้ในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต และอิรัก จะได้ผลดังนี้

ตารางที่ 11 ประเภทของรายได้ของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต และอิรัก

ประเภทของรายได้	จำนวนคนแยกตามประเทศ				ร้อยละ
	ซาอุดี-อาระเบีย	คูเวต	อิรัก	รวม	
ก. เงินเดือนอย่างเดียว	27	2	0	29	8
ข. เงินเดือนและที่พัก	20	10	0	30	8
ค. เงินเดือน ที่พัก และอาหาร	131	21	6	158	43
ง. เงินเดือน ที่พัก อาหารและสวัสดิการ	114	28	6	148	40
จ. อื่น ๆ โปรครณู	6	0	0	6	1
รวม	298	61	12	371	100

จากตารางข้างต้นนี้พบว่าแรงงานไทยที่ไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต และอิรัก จะมีประเภทของรายได้ที่ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พัก และอาหาร ร้อยละ 83 และประเทศเหล่านี้ไม่ได้เก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และถ้าพิจารณาประเทศอิรักประเทศเดียว จะพบว่าประเภทของรายได้ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พัก และอาหารร้อยละ 100.0

เมื่อพิจารณาทางด้านเงินเดือน ผลจากการสำรวจรายได้ของแรงงานไทยจำนวน 412 ราย พบว่า แรงงานไทยมีอัตราเงินเดือนดังนี้

ตารางที่ 12 เงินเดือนของแรงงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อีรัก และสิงคโปร์

เงินเดือน	จำนวนคนแยกตามประเทศ					ร้อยละ
	ซาอุดี- อาระเบีย	คูเวต	อีรัก	สิงคโปร์	รวม	
ก. ต่ำกว่า 3,000 บาท	4	4	0	0	8	2
ข. 3,000-5,000	79	25	1	0	105	26
ค. 5,001-6,500	67	14	2	38	121	29
ง. 6,501-8,000	79	12	8	2	101	25
จ. 8,001-9,500	29	2	0	1	32	8
ฉ. 9,501-11,000	13	0	0	0	13	3
ช. 11,001-12,500	17	2	1	0	20	5
ซ. 12,501-14,000	5	1	0	0	6	1
ด. 14,001-15,500	3	1	0	0	4	1
ญ. 15,501 ขึ้นไป	2	0	0	0	2	0
รวม	298	61	12	41	412	100
ค่าเฉลี่ยเลขคณิต	6,755	5,713	7,104	5,896	6,526	

จากตารางข้างบนนี้ พบว่าเงินเดือนของแรงงานในประเทศอีรักมีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยสูงที่สุด คือ 7,104 บาท ทั้งนี้เพราะจำนวนตัวอย่างของแรงงานไทยในประเทศอีรัก 12 ชุด เป็นแรงงานไทยประเภทแรงงานกึ่งฝีมือ ร้อยละ 58 แรงงานฝีมือ ร้อยละ 42 แรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 38 คูเวตมีแรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 67 สิงคโปร์มีแรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 46 และเมื่อพิจารณาอัตราเงินเดือนของแรงงานไทยในประเทศคูเวต จะมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต 5,713 บาท ในขณะที่อัตราเงินเดือนของประเทศสิงคโปร์มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต 5,896 บาท ถ้าพิจารณาอย่างรอบคอบจะพบว่า ถึงแม้อัตราเงินเดือนของประเทศคูเวตจะน้อยกว่าประเทศสิงคโปร์ก็ตาม แต่เนื่องจากประเภทของรายได้ของแรงงานไทยในประเทศสิงคโปร์ประกอบด้วยเงินเดือนอย่างเดีย্বর้อยละ 7 เงินเดือนและที่พัก ร้อยละ 93 ในขณะที่ประเทศคูเวต ร้อยละ 80 ของรายได้ของ

คนงานไทยประกอบด้วยเงินเดือน ที่พักและอาหาร และอีกเหตุผลหนึ่งคืออัตราเงินเดือนของคนงานไทยในประเทศคูเวตต่ำกว่าประเทศสิงคโปร์ เพราะจำนวนตัวอย่างคนงานไทยในประเทศคูเวตจำนวน 61 ชุด เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 67 ในขณะที่จำนวนตัวอย่างคนงานไทยในประเทศสิงคโปร์จำนวน 41 ชุด เป็นแรงงานไร้ฝีมือ ร้อยละ 46 และเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ให้ใกล้เคียงขึ้นจึงต้องปรับค่าอาหารที่คนงานไทยในสิงคโปร์ใช้จ่ายให้เป็นมาตรฐานเดียวกันคือ รายได้ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พักและอาหาร และจากการสอบถามคนงานไทยที่เคยไปทำงานในสิงคโปร์พบว่า ค่าอาหารเฉลี่ยคนละ 2 ดอลลาร์สิงคโปร์ต่อ 1 มื้อ และค่าน้ำประมาณ 0.5 ดอลลาร์สิงคโปร์ ดังนั้นค่าอาหารและค่าน้ำ 1 มื้อเท่ากับ 2.5 ดอลลาร์สิงคโปร์ รวม 3 มื้อ เป็นเงิน 7.5 ดอลลาร์สิงคโปร์ คิดเป็นเงินไทยประมาณ 90 บาทต่ออาหาร 1 วัน หรือประมาณ 2,700 บาทต่อค่าอาหาร 1 เดือน ดังนั้นเมื่อพิจารณาเงินเดือนของคนงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศสิงคโปร์มีเงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ 3,196 บาท (5,896-2,700) เมื่อคนงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศสิงคโปร์มีประเภทของรายได้ซึ่งประกอบด้วยเงินเดือน ที่พัก และอาหาร

ตารางที่ 13 เงินเดือนเฉลี่ยของคนงานไทยที่เดินทางไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อีรัก และสิงคโปร์ โดยประเภทของรายได้ประกอบด้วย เงินเดือน ที่พัก และอาหาร

ประเทศ	จำนวนตัวอย่าง (คน)	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (เดือน/บาท)
ซาอุดีอาระเบีย	298	6,755
คูเวต	61	5,713
อีรัก	12	7,104
สิงคโปร์	41	3,196
รวมประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต และอีรัก	371	6,595
รวมทั้งหมด	412	6,256

จากตารางข้างต้น ได้พบว่ารายได้ของคนงานไทยโดยเฉลี่ยในประเทศอีรักมากที่สุดคือเดือนละ 7,104 บาท ทั้งนี้เพราะจำนวนตัวอย่างที่เลือกมาจำนวน 12 ตัวอย่างเป็นแรงงานกึ่งฝีมือและฝีมือเท่านั้น ในขณะที่ประเทศอื่นมีแรงงานไร้ฝีมืออยู่ด้วย นอกจากนี้ในการศึกษายังได้แบ่งรายได้ออกเป็น 4 หมวด และได้สุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

ตารางที่ 14 ประเภทของหมวดงานแยกตามประเทศ

	หมวดงาน				รวม
	ก่อสร้าง	อุตสาหกรรม	ภัตตาคาร และ โรงแรม	บริการ	
ประเทศซาอุดีอาระเบีย					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	170	46	3	79	298
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	6,290	7,788	4,917	7,228	6,755
ประเทศคูเวต					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	43	3	-	15	61
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	5,773	8,250	-	5,033	5,713
ประเทศอิรัก					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	2	5	-	5	12
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	7,250	7,550	-	6,600	7,104
ประเทศสิงคโปร์					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	40	1	-	-	41
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	5,825	8,750	-	-	5,896

ถ้าพิจารณาตามหมวดของงาน ได้พบว่าหมวดงานอุตสาหกรรมของทุกประเทศมีเงิน-
เดือนเฉลี่ยสูงกว่าทุกหมวดงานในแต่ละประเทศ สำหรับหมวดก่อสร้างจะมีคนไทยไปทำงาน
มากที่สุดยกเว้นประเทศอิรัก ทั้งนี้เพราะอิรักอยู่ในภาวะสงคราม จึงไม่ได้มีการขยายทางด้าน
ก่อสร้าง แต่ในอนาคตจำนวนคนไทยในหมวดก่อสร้างในประเทศอิรักจะมีมากขึ้น เพราะอิรัก
กำลังยุติสงครามกับอิหร่าน และจะต้องพัฒนาประเทศและต้องซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างมากขึ้นและใน
หมวดก่อสร้างคนไทยในประเทศอิรักมีรายได้เฉลี่ยสูงสุด คือเฉลี่ยเดือนละ 7,250 บาท
สำหรับหมวดภัตตาคารและโรงแรมมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 4,917 บาท เหตุผลที่หมวดภัตตาคาร
และโรงแรมมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุด เพราะคนไทยที่ไปทำงานเป็นแรงงานไร้ฝีมือ
และจากตัวอย่างที่เลือกมา 412 ชุด มีคนไทยเพียง 3 คนเท่านั้นที่ไปทำงานในหมวดภัตตาคาร
และโรงแรม และไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบียประเทศเดียว ซึ่งเป็นแรงงานไร้ฝีมือทั้งหมด

เพื่อที่จะเปรียบเทียบรายได้ของแรงงานไทยให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำแนกตามประเภท
ของแรงงานไทยที่ไปทำงานในประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อิรัก และสิงคโปร์

ตารางที่ 15 รายได้ของแรงงานไทยจำแนกตามประเภทของแรงงานและประเทศ

	แรงงาน ไร้ฝีมือ	แรงงาน กึ่งฝีมือ	แรงงาน ฝีมือ	แรงงานที่ใช้ ความรู้สูง	รวม
ประเทศซาอุดีอาระเบีย					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	112	76	99	11	298
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	4,853	7,415	7,831	11,909	6,755
ประเทศคูเวต					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	41	12	6	2	61
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	4,567	6,854	8,500	14,000	5,713
ประเทศอิรัก					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	-	7	5	-	12
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	-	6,785	7,550	-	7,104
ประเทศสิงคโปร์					
จำนวนตัวอย่าง (ราย)	19	21	1	-	41
รายได้เฉลี่ยเดือนละ (บาท)	5,750	5,892	8,750	-	5,896

หมายเหตุ รายได้เฉลี่ยของประเทศซาอุดีอาระเบีย คูเวต อิรัก ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พัก
อาหาร ส่วนรายได้เฉลี่ยของประเทศสิงคโปร์ ประกอบด้วยเงินเดือน ที่พักเท่านั้น
ซึ่งจะต้องมีค่าอาหารประมาณ 2,700 บาทต่อเดือน

จากตารางดังกล่าวมาข้างต้นพบว่าในกลุ่มงานแรงงานไร้ฝีมือ ประเทศซาอุดีอาระเบีย
จะได้รับเงินเดือนสูงที่สุดคือเดือนละ 4,853 บาท ทั้งนี้ถึงแม้ว่ากลุ่มงานแรงงานไร้ฝีมือของ
ประเทศสิงคโปร์จะมีเงินเดือนเฉลี่ย 5,750 บาท แต่เมื่อนำค่าอาหารที่แรงงานไทยในสิงคโปร์
จะต้องเสียเพิ่มอีกประมาณ 2,700 บาท ดังนั้นเงินเดือนของแรงงานไทยในกลุ่มงานนี้จะมีเงิน

เดือนเฉลี่ยประมาณ 3,000 บาท สำหรับประเทศอิรักนั้น จากการสอบถามคนงานไทยที่ไปทำงานในประเทศอิรัก 12 คน พบว่าคนงานไทยที่ไปทำงานในอิรักเป็นแรงงานกึ่งฝีมือและฝีมือ และเมื่อพิจารณาในกลุ่มแรงงานกึ่งฝีมือจะพบว่า แรงงานไทยในประเทศซาอุดีอาระเบียจะมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดคือเดือนละ 7,415 บาท และคูเวตเป็นที่สองเดือนละ 6,854 บาท และถ้าพิจารณาในกลุ่มแรงงานฝีมือจะพบว่า แรงงานไทยในประเทศคูเวตจะมีรายได้มากที่สุดคือ รายได้เฉลี่ยเดือนละ 8,500 บาท และถ้าพิจารณาในกลุ่มแรงงานความรู้สูง จะพบว่าคนงานไทยในประเทศคูเวตจะมีรายได้เฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 14,000 บาท

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย